

A SZERETET ISKOLÁJA

INTERGENERÁCIÓS TAPASZTALATÁTADÁS

A Szeretet Iskolája 2008-2012-ig Budapesten

*Uram, te megvizsgálsz,
és ismeresz engem.
(139. zsoltár, 1. vers)*

A Szeretet Iskolája a Jezsuita Rend fenntartásában, a RENOVABIS támogatásával megvalósult program. A négy év alatt a Szeretet Iskolája igen népszerűvé vált, és szép eredményekkel büszkélkedhet.

Budapesten, a Szeretet Iskoláját 47 önkéntes tanárral valósítottuk meg, és több mint 147 személynek közvetlenül, és közvetve pedig azok családjának segíthettünk. A közös munka közben a tanárok és a hallgatók, akarva-akaratlanul beléptünk egymás életébe. Ezáltal nem csak megismertük, hanem gazdagabbá is tettük egymást. Megtanultunk szólni egymáshoz, nem csak a száunkkal (a száj sokszor hazudik), hanem a szívünkkel is. Megtanultuk értékelni a másikat, rájöttünk, hogy a más bőrszínű, a szegény, az elesett, bárhonnan jött, ugyanazért sóvárog, amiért mi. A szeretetért. A bizalomért. Rádöbentünk, hogy voltaképpen semmi sem választ el minket egymástól, csupán az a fal, melyet generációk óta építettünk magunk közé, s melynek minden egyes téglájában benne van saját kishitőségünk, a gőgünk, és főleg az egymástól való félelmünk. Ám ezt a falat, úgy ahogy felépítettük, téglánként, mindkét oldalról le lehet bontani. A közös munkánk során

számtalan csodás élményben, néha csalódásban, szomorúságban is volt részünk. Ami a legfontosabb volt, hogy együtt voltunk. Mindannyian, egy célért. A másikért. Miközben megtörtént velünk és bennünk a csoda. Megláttuk egymásban az Isten képmását. Ez a mi jutalmunk. Ez a mi közös gazdagságunk. S most, ezt a közös kincset osztom meg, bepillantást engedve a Szeretet Iskolájában zajló mindennapi munkára.

Előszó

Először is szeretnék rámutatni néhány fontos, a társadalmunkat érintő kérdésre. Abban mindenki egyetért, hogy egy társadalom addig „egészséges”, fejlődőképes, amíg az alapjait képező családokban a generációk egymást segítve együtt élnek. Ha ez az „összhang” megbomlik, a generációk szétválnak, a családok széthullanak, tagjaik sebezhetővé válva szétszóródnak. Azt is tudjuk, hogy mi az, ami ma a generációkat elválasztja egymástól. Nyilvánvalóvá vált a csak fogyasztásra ösztönző modern társadalomnak a családokra gyakorolt bomlasztó hatása. A generációk beágyazódnak saját világukba, a fiatalok és idősek tapasztalatai, élményei alapvetően különbözőek lesznek, így a generációk között gátak épülnek. A generációk elszigetelődnek egymástól, s a jóléti társadalom negatív „hozadékaként”, egyre több lesz a magányos, egyedül élő idős, akik, akár, ha viszonylagos anyagi biz-

tóságban, de saját családjukból mégis kirekesztve élnek, és feleslegesnek érzik magukat.

Mindez a társadalmat is elszorvasztja, szegényíti. Egyre mélyebb és szélesebb szakadék választja el egymástól a középréteget és a szegényeket. Egyre több az alulképzett munkanélküli és ezáltal nő a társadalom peremére szorult kirekesztettek száma, akik képtelenek kikapaszkodni és újból a társadalom vérkeringésébe kapcsolódni.

Visszahúzó negatív erők

A társadalom peremére szorult rétegben élők a teljes fásultság és reményvesztettség jellemzi, ezért nem élnek a felkínált kitörési lehetőségekkel. Tanulatlanágukért, rászorultságukért kizárólag másokat, vagy a rendszert okolják. Ráadásul nem rendelkeznek olyan munkaetikával sem, amely képessé tenné őket az önellátásukat biztosító folyamatos munkavégzésre. A leszakadt réteg körében az elmúlt évtizedekben megerősödött az az érzés, hogy nekik semmit nem kell tenniük magukért. Csak mások segíthetnek rajtuk, sőt, a mások hibája, hogy így élnek. Panaszkodnak, de nem tesznek semmit, szerintük az állam feladata, hogy őket eltartsa.

Legfőbb érték az ember?

Még senki sem mérte fel, hogy mennyi szellemi érték, alkotóerő lappang és megy veszendőbe, mert nincs aki vagy ami a felszínre hoz-

za, és kibontakoztassa. Miközben a „margón kívüliek” kiaknázatlan szellemi kincse elvész, addig a „másik oldalon” szintén elpazarlódik az a szellemi többlet, amellyel mozgásba lehetne lendíteni a társadalom szekerét. Felmérhetetlenné válnak a veszteségeink, ha az ember nem tudja kifejteni Istentől kapott cselekvő-alkotóképességét.

A CIGÁNYSÁG

A cigányságon belül, hagyományaik szerint is és a kényszerű gettosodásból adódóan is több generáció él együtt. Így a cigányság körében a felnőttek és a gyermekeik számára természetes az együttlét, amely ebben a milióban nem csak az összetartozást, összetartást jelenti, hanem a túlélés záloga is.

Integrációképes a cigányság?

Igen, mert a cigányság még olyan közösség, melyben a generációk közötti természetes tapasztalatcsere viszonylag sértetlen és működőképes. A családok nem szakadtak szét, és ez a kulcs az integrációhoz.

Az oktatás előtti családlátogatásokon, a „toborzás” folyamán is szembetűnő volt, hogy mindenki részt akart venni a beszélgetésben, akár érinti őt, akár nem. A gyerekek is szabadon bekapcsolódnak a felnőttek beszélgetésébe, senki sem inti le, vagy küldi ki őket. Itt minden dolog mindenkire tartozik.

A tűz őrzője az asszony. Rádöbentem, ha változást szeretnénk elérni a cigányság életében, akkor először az asszonyt kell az oktatásba bevonni, mert ő fogja később az egész családját tanítani. Tény, hogy az anyától hallja a kisgyermek elsőként az anyanyelvét. Tehát az anya tehet a legtöbbit a gyermeke értelmi fejlődéséért is. A gyermek a legszűkebb családjának a tükörképe, vagyis olyanná válik, amilyenek a szülei és a családtagok.

Célunk, ha a roma lányok, asszonyok nem kívánnak szakmát tanulni, csupán az általános iskoláikat akarják befejezni, és nem vágnak többre, minthogy anyák legyenek és összetartsák a családot, akkor legyenek még jobb anyák, a gyermekeiket még gondosabban felnevelők. Ezért

ebben a képzési formában a roma nő nem csak az általános iskoláit végzi el, hanem „menetközben” a hagyományos roma női szerep is megújul, és új értelmet nyer.

Az asszonyok megszólítása pedig mindig a gyermekeken keresztül történik. Ezért is van remény az integrálásra, de csak akkor, ha alulról szervezkedünk.

Megoldás apró lépésekben

Az oktatás a mai társadalomban minden réteghez jusson el, és váljon kötelezővé! A leszakadó rétegek integrálása az elsődleges munkaerőpiacra való jutás által lehetséges, ahol legfőbb cél az önálló családok egyése lehet.

A segítségnyújtásban, mint integrációt remélő megoldásban, a Szeretet Iskolája is részt vállal, céljával a társadalom peremére szorult csoportok analphabetizmusának felszámolását és az elsődleges munkaerőpiacra történő visszaintegrálást tűzte ki. Új metodikájába beépíti azt a szellemi erőt, melyet eddig a társadalom nem értékelt, nem vett figyelembe.

Az alkotó szellemi erők egy helyre való koncentrációja

A Szeretet Iskolája oktatási gyakorlatában jelentős szerepet játszik az egész értelmiség (nem csupán a pedagógusok), illetve az idősebbek, és a fiatalok bevonása. Aktivizálja az ember Istentől kapott cselekvő-alkotóképességét, amely képes lesz tovább generálni azt a közeget is, amely eddig szellemi tunyaságában sorvadásra ítélte önmagát.

A „szereketkovász” a közösségfejlesztésben

Az ilyen intergenerációs kapcsolat hosszútávon újraépíti a szociális hálókat, fejleszti a közösség teljesítőképességét és megteremti a minden korcsoportot összefogó közösséget.

Az intergenerációs találkozásnak illetve új gyakorlatnak az a eredménye, hogy mindenkinek (egyén, család, közösség, társadalom) jobb

lesz az élete, ha bizalmat ébreszt, és kapcsolatokat teremt. Az egyéni viselkedésmódra ható közös értékek – mint például a tolerancia és a tisztelet – fejlődése befolyásolja az egyén társadalomban vállalt szerepét.

Ebben a gyakorlatban az intergenerációs kapcsolat azt is jelenti, hogy az idős emberek kihasználatlan tudását helyezzük a középpontba. Itt nem csak magán a „tanuláson” van a hangsúly, hanem az együttes munkán egy közös cél irányába.

Tudásátadás a gyakorlatban

A jelen esetben a cigányhallgatóink felkészítése a közös cél. Ez azért is különleges feladat, mert a hallgatóink között szintén nagyok a generációs eltérések, vannak közöttük nagymamák és tizenévesek. Mindnyájukat fel kell készítenünk félbemaradt általános iskolai tanulmányaik befejezésére.

A hátrányos helyzetűség ebben az esetben nem feltétlenül a korábbi formális képzettség hiányát jelenti, hanem azt, hogy a tanulási lehetőségeket az idős kor miatt nem mindenki képes elérni vagy megfizetni.

Ráadásul, a különböző kulturális kódok magukban rejtik a félreértéseket, és adott esetben problémás kommunikációs helyzetekhez vezetnek.

A SZERETET ISKOLÁJA

A Szeretet Iskolájában egyszerre több generáció is jelen van. A legfiatalabb egy éves, a legidősebbek az 50-55 év körüliek. Közöttük az idősebbek érzik magukat a leghátrányosabb helyzetben. Nincs semmi önbecsülésük, magukban cipelik a korábbi iskolai kudarcikat. Szégyellik a tudatlanságukat a társaik előtt. A tanárokkal szemben is kezdetben a szégyen és a bizalmatlanság dominál. Ezért is fontos szempont, hogy a Szeretet Iskolájában a tanárok „idegenek” legyenek, vagyis, ne fűződjön kellemetlen iskolai élmény a személyükhöz. Tehát, a tanár és tanítványa, egymás múltjának ismerete nélkül, tiszta lappal

indulhasson. Hinnünk kell az egyén megváltozni tudásában. Mindenkinek meg kell adni az újrakezdés lehetőségét, hogy olyanná válhasson, amilyenek mindig is szeretett volna lenni. A tanárok is adják meg a hallgatóknak azt a bizalmat, amit ők is elvárnak másoktól.

Inkultúrációs kódok

A tanárok és a cigányhallgatók közötti kulturális különbségek akadályozhatják az intergenerációs tanulást. Ezért a tanároknak el kell sajátítaniuk az inkultúráció gyakorlatát, ami ebben az esetben azt jelenti, hogy a tanár tanulmányozza a cigánynép kultúráját, hagyományait, hogy kivegye azokból mindazt a tudást, ami erkölcsileg gazdagít; ezt kell majd beültetniük a saját pedagógiai gyakorlatukba. Csak ekkor fogják megérteni és tisztelni a cigány származású embertársaikat.

A tanulás igényének kialakítása a cigány családokban

Az intergenerációs tanulás az egymásra utaltsággal és a kölcsönösséggel van kapcsolatban. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy szívesebben tanul a gyermek is, ha azt látja, hogy az anyja, vagy apja, sőt, a nagymamája is tanul. A közös tevékenységek gyakorlásában, jelen esetben a tanulásban, a család az együtt fejlődés folyamatába lépett. A kapcsolatuk is több lesz, mint egy egyszerű tapasztalatsere. Itt már kezd a tanulás kultúrája beépülni a családok életébe.

Amikor a Szeretet Iskolája „belép” az otthonokba

Ha a hallgatók jól érzik itt magukat, és otthonaikban ezt elmondják, akkor a családban máris felmerül a gondolat, hogy a gyerekeknek sem ártana ide eljönni. Mivel a szülőt pozitív élmények érték, a gyerekek is vágnak megismerni az új iskolát és a tanárokat. Ebben az esetben nálunk csupán az a cél, hogy együtt lehessenek a szüleikkel.

„Élő reklám”. Az alábbi képekben bemutatom, miként jönnek a szülőkkel a gyerekek az iskolába. Először az anya érkezik, aki néhány nappal később a lányával jön. A lány hozza a bátyját, a bátyja hozza az unokabátyját, aki pedig hozza a húgát.

A 6. osztályos Mónika együtt él a szüleivel és testvéreivel és két gyermekével, akiket magával hoz az Iskolába, hogy valóban elkészüljenek a leckével

Mónika kislánya Zita, irodalmat tanul, segítője a nyugdíjas Irén tanárnő

Mónika fia Roland 7. osztályos, itt matematikát, nyelvtant, és angolt tanul

Mónika öccse a 16 éves Máté szakácsnak készül, itt irodalmat és matematikát tanul

Mónika húga Lea 6. osztályos, itt németet és matematikát tanul

Illemtan

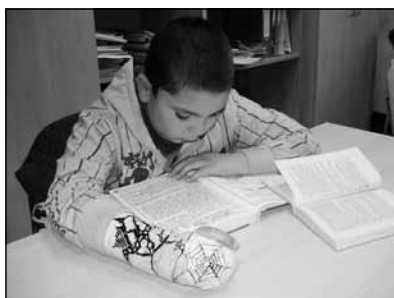
A viselkedési szabályokat mi határozzuk meg a Szeretet Iskolájában. Itt illik a másikat tisztelni, türelmesnek lenni egymáshoz.

A gyerekek pedig automatikusan átveszik a felnőttektől a viselkedés alapvető szabályait. Ez vonatkozik mind a felnőttek, mind pedig a saját korosztályuk megszólítására. Nálunk nincsenek fegyelmezési gondok.

Sikerélmény

Figyeljünk arra, hogy a pozitív élmény mindig a közösség, illetve a hallgatók előtt érje őket, ekkor valójában motiválttá a gyerekek, és szívesebben jönnek. Itt „kihasználjuk” a gyerekek szereplési vágyát, sikerélményhez juttatjuk őket, s annak az örömmek nem csak ő, hanem közvetlenül az anya és hallgatók is részesei lesznek.

Renátónak eltört a karja, írni most nem tud, de szívesen olvas

Ezért most egy-egy mesét ajándékoz a két nagymamakorú Mária néni-nek, akik egyben önkéntes tanárok is

Amíg Renátó mesél, addig a mamája éppen fizikát tanul

A két 5. osztályos kislány Hermina és Gina is szívesen énekel

A 25 éves Mónika 5. osztályos és irodalmat tanul Kata tanárnőtől

A lánya, a 15 éves Nikoletta pedig matematikát tanul az egyetemista Dávidtól

Egymás elfogadása és természetes közeledés a gyerekeken keresztül

Falakat lehet ledönteni, ha a cigányok azt látják, hogy a gyermekeiket a magyar tanárok is kivétel nélkül szeretik, sőt dédelgetik, kényeztetik.

Az anya magával hozhatja a kicsi gyermekét, akit ha kell, megszoztat és tisztába tesz

A „legfiatalabb hallgatónkat”, a kis Jázmint éppen az egyetemista Csilla szeretgeti

Ha kell, az egyetemista Dávid is elszórakoztatja a babát

Nagymamák és unokák

Az idősebb generáció körében az szokott gondot okozni, hogy ki vigyázzon az unokákra addig, amíg a szülők dolgoznak, a nagymama pedig tanulni szeretne. Ezért természetes az is, hogy a nagymama magával hozza az unokáját is, akit szintén „lefoglalunk” a tanulás ideje alatt.

Az 50 éves nagymama a kétéves unokájával és segítőjével, Emese jogásznővel

Aranka 22 éves fiatal anyuka és a 71 éves szeretett „Gabi nagynink” földrajzoznak

A közösségfejlesztés új formája

A nyugaton már jól bevált ún. **intergenerációs-kapcsolat**, itt az oktatáson keresztül valósult meg. Nagy értéke, hogy az idős pedagógus

gusok kihasználatlan „tudáspotenciája” itt nem vész el, hanem gazdagítja a Szeretet Iskolája sajátos módszertanát, és gyarapítja hallgatóink tudását is, így sokkal jobb eredményeket tudunk elérni.

Tisztelet, szeretet, és feltétel nélküli bizalom

A Szeretet Iskolája oktatási gyakorlatában a legfontosabb a szeretetteljes odafordulás a másik embertársunk felé. A legszebb példája ennek, amikor az egyetemisták segítenek az idősebbeknek, s most már azok szégyenkezés nélkül ezt elfogadják.

Az 50 éves elsős Éva asszonyt Krisztof, a matematika-, lengyel-szakos egyetemi hallgató számolni tanítja

Tiszteletadás

Az idős geológus ugyanolyan szeretettel és figyelemmel tanítja a fiatalasszonyt, mintha az unokája lenne. A fiatalasszony pedig olyan tisztelettel néz rá, mint a saját nagypjára.

Mindezt a tiszteletet, egymásra figyelmet Mónika kislánya is megtapasztalja.

Egymásra hangolva az első osztályos Regina asszony és Krisztina tanárnője

Példaképek lehetnek

Egy kamasz fiú inkább hallgat a néhány évvel idősebb egyetemistára. Jobban megbízik benne és kér tanácsot tőle az ő korosztályát érintő kérdésekben. Az egyetemista pedig éppen ezért érzelmileg és erkölcsileg tudja őt megfelelő irányba terelgetni, hogy az Istentől kapott adottságait ki tudja bontakoztatni.

Az egyetemista Dávid a 7. osztályos Jenőnek segít matekpéldákat megoldani

A hallgatók motiváltsága

Minden tanulónknál tudásszint-felmérést végzünk, majd rászabjuk a tanmenetet és az ő befogadóképességéhez adagolva kezdődik el számára a tanulás.

S ha sikerélményhez juttatjuk, innentől kezdve már egymást motiválják. Mivel a hallgató azt látja, hogy az egyik társa jól halad, mindenképpen szeretné utolérni, sőt túlszárnyalni.

A tanárok vonatkozásában

Az intergenerációs tanuláshoz többnek kell lennie, mint egymás pusztán elfogadásának. Az intergenerációs tanuláshoz kommunikatív kölcsönösséget kell jelentenie.

Az intergenerációs tudásátadás az alábbi három alapelvekre kell, hogy épüljön:

- együtt tanulás (kommunikatív tanulás)
- a célcsoport tanítása közbeni egymástól tanulás
- a hallgatók és a tanárok csoportjainak egymástól tanulása (dialogikus tanulás).

A Szeretet Iskolája gyakorlatában

Egyidejűleg hozzájárul a közösség társadalmi kohéziójának erősítéséhez. Mivel integratív, a pozitív tapasztalatokra épül, amiket fiatalok és idősek egymásnak és környezetüknek átadhatnak.

A két egyetemista a számtani alapismereteket tanítja a két elsős nővérnek

Anna írónő a reménybéli olvasóját, az elsős Regina asszonyt tanítja

Eredményesebb a tanítás, ha bizalomra és egymás tiszteletére épül

Krisztina SJC hittantanár, most az ötödikes kislánynak segít verset tanulni

Judit tanárnő most Mónikának történelmet tanít

Itt együtt tanul a 8. osztályos és az elsős

Generációk egymás közt

A fiatalok és az idős felnőttek együttes tanulása hozzásegít az öregedéssel kapcsolatos negatív előítéleteknek és a generációk egymásról alkotott rossz elképzeléseinek eloszlatásához.

Ebben az oktatási formában senki sem unatkozik

Egy önkéntesnek, főleg aki nem tanár, hanem mérnök, nagy élményt jelent, hogy minden alkalommal másokat taníthat. Sőt, a hallgatók sem unják meg a tanáraikat, mert szinte minden alkalommal más és más segítő ül melléjük.

Ferenc, a fejlesztőmérnök, már tavaly is tanította a 48 éves Balázst egy kis matekra

Ferenc most megtapasztalja, milyen egyszerre két negyedikkel mesét olvasni

A szülők tanítása, felkészítése az otthoni gyermeknevelésre

Ha az anya azt tapasztalja, hogy érte, és nem ellene vagyunk, szívesen hozza magával a gyermekét is. Ha azt látja, hogy a gyermekével is szeretettel bánnak, a gyermek is jól érzi magát, nem szorong és szívesen vesz részt az órákon, akkor már adhatunk az anyának olyan tanácsokat, „praktikákat”, hogy miként foglalkozhat ő otthon a gyermekével.

Tünde nővér és a fiatal anyuka Mónika

Tünde nővér most Mónika kisfiát tanítja

Tündé nővér a két első osztályos ötven év feletti testvér, Évát és Reginát tanítja a betűvetésre

„A Három nővér”

Célkitűzéseink

A Szeretet Iskolája oktatási programjának fő törekvései, hogy a közvetlen tanulásfejlesztés közben is serkentsse, elősegítse az integráció folyamatát, nemcsak az egyéni különbségeket, hanem a társadalmi csoportok közötti különbségeket és a hallgatók különböző tanulási szokásait is figyelembe vesszük.

Ezek a módszerek ne csak a tanulás alatt legyenek eredményesek, hanem hassanak ki a hagyományos családi kapcsolatokra is.

Óriási eredmény az, ha a szülő is kíváncsi a gyermeke haladására és rendre megnézi a füzetét, sőt, kikéri a tanácsunkat

Bettina édesapja és az unokaöccse is gyakran eljön, hogy a „körmére nézzen” a lányának és a tanárnak...

A fiatalok és az idősek

Az idősebb hallgatónknak öt gyermeke van, köztük egy ugyanannyi éves fia is, mint az az egyetemista lány, aki éppen a fizikát tanítja neki. Ez a generációs különbség még sem okoz kellemetlen érzést, sem az egyetemistának, sem pedig az idősebb férfi hallgatónak, mivel kölcsönösen tisztelik egymást.

*Adni és elfogadni
Jenő, Zsófi és a fizika*

Délutánonként a szülők gyermekeit korrepetáljuk, a másnapi lecke megírásában segítünk

A gyermekek határtalan bizalma

A kisgyermekek korrepetálásánál arra nagyon vigyázunk, hogy itt ne szimpla tanító nénik, bácsik legyünk.

Ha kell „nagyamaként” fogjuk a kezüket, néha megsimogatjuk, mert az érintéseket nagyon igénylik. Sokkal jobban figyelnek ránk, ha érzelmileg kötődhetnek hozzánk.

Az első osztályos Boglárka és „új Nagyija” a nyugdíjas Irén tanár néni

A kislányoknak is új „Nagyapójuk” lett Vető István geológus személyében, aki „szinkronban” az egyiknek verset, míg a másiknak matematikát tanít és ellenőriz

A korrepetálásnál nem csak az a fontos, hogy a gyerekek jól érezzék magukat, hanem az is, hogy következetesen ragaszkodjunk a szép munkához.

„Segédtanítóim”

Az is előfordult már, hogy nem tudtak jönni az önkéntes tanárok, és közben minden hallgatóm megérkezett. Ekkor sincs pánik, mert akkor kinevezem a „segéd tanítóimat”.

Aki jóval többet tud a társánál, azt egy másik hallgató mellé ültem, és megkérem, hogy helyettesítsen. Megadom a szempontokat, és egyben felelőssé is teszem őket a társuk fejlődéséért.

Gyulának Évike a segítője, aki néhány betűvel többet tud nála

A hallgatóknak óriási élményt jelent az egymás tanítása, amely mindenkor a tiszteletre és bizalomra épül

A „segédtanárok” igazán komolyan veszik a feladatot, és nagyon igyekeznek, hogy le ne „bögjenek” a többiek előtt. Ebben az esetben kialakul a felelősségteljes gondolkodás, és megtapasztalják az adás és elfogadás örömeit is. Arra pedig nagyon vigyázok, hogy a segédtanítóim még véletlenül se hülyézzék le a tanítványaikat...

Regina asszony is nagyon türelmesen diktál és javítja ki Gyula hibáit

Niki már két éve jár hozzánk, így most ő is besegít. Tollbamondást diktál a két ötödikesnek

Az 5.-es Hermina most a 3.-os Bettinának segít a matek házi feladatot megoldani

Megvalósult tervek

Együtt tanít az egyetemista és a nyugdíjas pedagógus, így a két generáció bepillanthat egymás pedagógiai gyakorlatába, miközben tisztelik és szeretik egymást a hallgatók és a tanáraik. Itt mindenki tanul mindenkitől. Sikerenk mondható, az is, hogy itt már beépült a tanulás igénye a családok életébe, mivel a gyerekek szívesen jönnek a tanítás utáni korrepetációra.

A 8. osztályos Mariann rettegett a matektól, ám segítője Tímea sikeresen feloldotta a szorongását.

Együtt tanul a negyedikes Renátó és az első osztályos 52 éves István

Sikereink

A legnagyobb érték, hogy a cigány hallgatóink „testközelből” megismerhetik a magyar tanárokat,

a tanárok pedig bepillanthatnak hallgatóink életébe és így nemcsak a felzárkóztatás valósul meg, hanem tolerancia, a másik ember megismerése és elfogadása is.

Klára tanárnő tanítás közben is állandóan visszakérdezi Jenőt, hogy valóban megértette-e az elmondottakat

Ismeretátadás

Az önkéntes tanárok egymással is szívesen cserélnek tapasztalatot, mivel mindenki más-más területről érkezett és dolgozott. Más élettapasztalata van a negyven évet tanárként dolgozó szerzetesnővérnek, a geológusnak és az író-újságíróé. A tapasztalataik, és tudásuk összessége a hallgatóinkat fogja gazdagítani.

Egy generációból

Amikor két idősebb generáció találkozik, a tanítás mellett számtalan közös téma is felmerül. A család, a gyerekek, az unokák. Az 5. osztályos cigányasszony és a 43 évet tanárként dolgozó nyugdíjas tanárnő is tanul egymástól.

Mindketten bepillanthatnak egymás világába, és ezáltal nemcsak közelebb kerülnek, hanem megértik és tisztelik is egymást.

A nyugdíjas tanárnő és az ötödikes nagymama

István elsőosztályos és a nyugdíjas Irén tanárnő segít az olvasásban

Mónika és Balázs unokatestvérek, mindketten a 8. osztályt végzik

Tapasztalatátadás

Természetes az is amikor a hallgató jelenlétében kér tanácsot az idősebb tanár az egyetemistától, és közösen beszélnek meg az alkalmazás mikéntjét is.

A Szeretet Iskolája gyakorlatában

Az intergenerációs kapcsolatnak két dimenziója figyelhető meg: egy kronológiai és egy összekötő.

- Az első dimenzió a kulturális és szociális normák átadására,
- a második pedig az eltérő társadalmi helyzetben élők megértésére vonatkozik.

Erkölcsi nevelés

Az önkéntes tanárok személyes példaadásán keresztül történik, anélkül, hogy a hallgatók ennek tudatában lennének. A tanárok szeretetteljes odafigyelését a hallgatók megérik és azonnal viszonzják.

Kölcsönös tiszteletadás

A fiatal generáció esetében, a tanár és alig néhány évvel fiatalabb tanítványa között ugyanaz a kölcsönös tisztelet alakult ki. A tanár és tanítvány között nincs „bizalmaskodás” tiszteletlen hangnem és más illetlen megnyilvánulás. A fiatal kamasz fiúkat „játékonyan” inspirálja az egyetemista lány tanítói társasága. A tanulók alig várják a következő alkalmat, amelyre mindig igyekeznek felkészülni.

A 14 éves kamasz fiú szívesen tanul az egyetemista Zsófitól

Ugyanez jellemző a „tini lányokra” is, nemcsak a leckéje megírása érdekli, hanem ha vonzó a fiatal tanár személye, sokkal szívesebben tanul. Még az az utálatos matek is könnyebben megy, ha szimpatikus a fiatal tanár.

Különböző tanácsadások az informális oktatás keretében

Alkalmazkodva az élet és a hallgatói igényekhez, jogi tanácsadást is lehet kérni.

Itt nem csak a személyes problémákat lehet megbeszélni, hanem hivatalos helyekre, különböző beadványokat is segítenek megírni.

Ilyen segítők dr. Horváth E. Írisz, a Pázmány Péter Egyetem jogi karának tanára, és dr. Hévízi Emese is, akik egyben iskolánk önkéntes tanárai.

Dr. Horváth Írisz heti egy alkalommal délután segít beadványt készíteni a hallgatóinknak

Heti egy alkalommal délelőtt dr. Hévízi Emese ad jogi tanácsokat a hallgatóknak

A Szeretet Iskolájában az intergenerációs tapasztalatátadás és a közös egymástól tanulás – a célcsoport és a tanárok között – anélkül valósult meg, hogy terveztük

vagy gondoltunk volna rá. Egyszerűen és természetes módon jött létre és kiválóan működik.

Munkám során megtapasztaltam, hogy szociális érzékenysége, embersége, lelket átformáló pozitív kisugárzása, nem csak egy papnak lehet, hanem más egyszerű halandónak is.

A Szeretet Iskolájában az intergenerációs tapasztalatátadás egy új pedagógiai módszert hozott létre, amelyet az önkéntes tanár kollégáimmal közösen alkottunk meg. A Szeretet Iskolája pedagógiájának lényege, hogy mindegyikünk magával hozta a sok évtizedes tapasztalatát, emberségét, tudását, munkája eszenciáját. Köszönöm önkéntes tanárkollégáimnak, öröm és kitüntetés, hogy velük dolgozhattam.

Írásához a képeket készítette:

Szemes Zsuzsa.

Az oktatási program kidolgozója és programvezető tanára:

Szemes Zsuzsa.

A Szeretet Iskolája utolsó levizsgázott hallgatói (2012. június 1.).

SZEMES ZSUZSA (Túrkeve, 1950) végzettségét tekintve könyvtár-pedagógia szakos tanár, Egészségügyi Szakiskolát végzett általános ápoló és általános asszisztens. *Életútja:* Csepelen kazánfűtő, Budapesten nehézipari ápoló, építőgépszerező-toronydarus, könyvtáros, ápolónő, szerkesztő-újságíró, író, forgatókönyvíró, programvezető, programíró. *Jelenleg:* Jézus Társasága Magyarországi Rendtartománya alkalmazásában: a Szeretet Iskola oktatási programjának kidolgozója, írója és a Szeretet Iskola vezetője, tanára. *Művei:* Első publikálása 1966-ban a Szembeállítás című antológiában volt (A lány meg a ló című – kisregény). Ettől kezdve novellái és elbeszélései jelentek meg az Élet és Irodalom -ban, a Kortárs-ban, az Új Írás-ban, a Magyar Nemzet-ben, a Tekintetben. A Westpennes osztrák irodalmi folyóiratban látott napvilágot a Kancahotel, és a németországi Kursbuch-ban a Csillag leszek című novella. Önálló kötetei közül 1980-ban jelent meg A hallgat mélyből címmel kisregény, amely egy betiltott, nem megvalósult játékfilm irodalmi forgatókönyvének regényesített formája (Szépirodalmi Könyvkiadó). A sor folytatása: 1987-ben Kancahotel címmel novellák a Magvető Könyvkiadónál, 1988-ban Boldog sziget címmel regény a Szépirodalmi Könyvkiadónál.

1995-ben főszerkesztője és újságírója a Pátyi Kurír c. közéleti újságnak.

Megvalósult és bemutatott filmforgatókönyvei, népszerű-, tudományos és dokumentum kisfilmjei, tévéfilmjei, játékfilmjei és rajzfilmsorozat forgatókönyvei között voltak a következők: 1983-ban Nyitott utak (Dokumentumfilm a magyarországi egyházakról (1 óra)); 1984-ben Hazánk (Dokumentumfilm Magyarországról, 1óra 20 perc); 1985-ben Naszredin Hodzsa országában. Tadzsikisztán népművésze (3 részes tévéfilm, 2 óra. A forgatókönyvet a televízió Nívó-díjban részesítette); 1987-ben a Sánta dervis (Játékfilm Vámbéry Árminról – magyar-szovjet koprodukció); 1988-ban Gyökereink (Egy népzene – Birinyi József – portréja. Dokumentumfilm, 76 perc.) 1987-88-ban A zene mindenkié I-VI. (Kodály Zoltán zenei öröksége 6 db 1 óra film a magyar zenepedagógia hagyományairól); 1989-ben Csobán Anna (Dokumentum kisfilm, 25 perc); 1989-ben Kalotaszegi táncok, tiszaháti táncok. (Dokumentumfilmek a – Timár Sándor féle – Magyar Állami Népi Együttes táncjátékáról); 1994-ben Az erdő kapitánya II. (13 epizódból álló rajzfilm forgatókönyv). 2007-ben a Szeretet Iskolája 13 perces bemutató filmjének írója és rendezője.